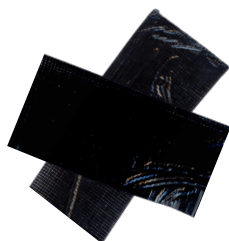

Er is altijd een waarheid
maar hoe je haar ziet
Hangt af van je moed en je blik
Van wat je doet

'De geest' – Bløf

ERNST JAN ROZENDAAL

UITGEVERIJ CARRERA

Mogelijk gemaakt door een subsidie van het
Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten

© 2012 Ernst Jan Rozendaal

© 2012 Uitgeverij Carrera, Amsterdam

Ontwerp omslag en binnenwerk Riesenkind, 's-Hertogenbosch
Omslagbeeld Stefan Schipper

ISBN 978 90 488 1312 4

NUR 666

www.blof.nl

www.blofblog.nl

www.uitgeverijcarrera.nl

Carrera is een imprint van Dutch Media Uitgevers bv

PROLOOG

Als je met een helm op kon fluiten, zou Chris Götte het doen. Hij had het naar zijn zin. De lentewind begon al zwoeler aan te voelen. Zou nu het zonnetje doorbreken, dan leek het veel later dan maart. Of verbeelde hij zich dat, in zijn dik gevoerde motorpak? Zwart met rood, net als zijn motor, en wat witte accenten, net als op zijn helm.

Chris was op weg naar Middelburg. Hij had net afscheid genomen van zijn moeder, in Kapelle. Een paar keer per week ging hij bij zijn ouders langs, zeker de laatste tijd, nu daar zijn eigen huis in aanbouw was. Maar vandaag was hij niet op de bouwplaats geweest. Hij had zijn nieuwe motor opgehaald in Goes. Met een verliefde blik keek hij even omlaag, naar de glanzendrode benzine-tank van zijn Yamaha Fazer. Vier cilinders, 1000 cc, hij hoefde het gas maar aan te raken of hij hoorde de uitlaat brullen. Kostte een paar centen, maar wat gaf het? Je leefde maar één keer. Als je het had, moest je het uitgeven. Hij werkte er toch hard voor?

Natuurlijk moest hij de bolide even showen bij zijn moeder, zijn grootste fan. Zij kocht ooit zijn eerste auto, een Peugeot 205 met grijs kenteken, waar zijn drumstel achterin paste. Als geen ander wist ze hoe graag hij drumde, hoe graag hij meespeelde met allerlei bands, hoe graag hij beroemd wilde worden. Dan moest je ook een passend vervoermiddel hebben om naar concerten te kunnen rijden, vond ze. Inmiddels had hij al verschillende auto's voor het ouderlijk huis geparkeerd. Steeds mooiere. Laatst nog zijn nieuwe BMW. Ze had hem vanmiddag nagekeken tot hij de straat uit was. Dat wist hij zeker, al had hij het niet gezien. Zijn hoofd was al bij vanavond, lekker optreden in het theater in Schiedam. Wat was er mooier dan muziek maken met je vrienden?

Bløf was bezig aan een tournee langs de Nederlandse theaters. Alle avonden uitverkocht. Af en toe verbaasde hij zich er nog weleens over. Sinds hij drieën-half jaar geleden bij de band was gekomen, kon het niet op. Koud zat hij op de drumkruk, of 'Liefs uit Londen' werd een hit. De lokale Zeeuwse helden

schopten het daarna tot de succesvolste popgroep van het land. Als zijn huis straks klaar was, kon hij meteen drie gouden en drie platina platen aan de muur hangen, voor de albums *Helder*, *Boven* en *Watermakers*.

De hoogtepunten regen zich de afgelopen jaren aaneen. Het mooiste vond hij het optreden in Ahoy, twee maanden geleden. Voor het eerst wist Bløf de grootste zaal van Nederland op eigen kracht uit te verkopen. Tienduizend kaarten. Gewoonlijk was zoiets weggelegd voor beroemde buitenlandse acts, of voor Marco Borsato. Wat een feest was het geweest. Hij had er net een stukje over geschreven voor het fanclubblad. Met een voor de hand liggende conclusie: 'Ik wil volgend jaar weer.'

's Avonds samen aan het bier, 's ochtends samen aan de thee.

Hij was binnendoor gereden van Kapelle naar Goes en daar over de oude weg naar Lewedorp. Leuker dan de snelweg. Rustig zette hij koers naar Nieuw- en Sint Joosland. Hij genoot van elke minuut van zijn leven. Al had het succes er ook bij hem ingehakt. Anders dan bij Paskal, de zanger, die vier maanden geleden overspannen het podium in Tilburg was af gelopen, maar

toch. Vanochtend nog had Paskal hem verteld dat hij bang was voor de dood. 'Zorg dan in ieder geval,' had hij geantwoord, 'dat je sterft met een glimlach, zeikerd.' Je moest het bestaan wel een beetje relativeren. Ook zijn leven stond op zijn kop. Avond aan avond spelen, de mooiste vrouwen die belangstelling voor je hadden. Een relatie van jaren was erdoor op de klippen gelopen.

Daarom was hij nu ook op weg naar Middelburg. Zolang zijn huis niet was afgebouwd, woonde hij bij Paskal. Wel gezellig trouwens. De zanger beneden, de drummer boven, met een eigen slaapkamer en een eigen huiskamertje. 's Avonds samen aan het bier, 's ochtends samen aan de thee. Twee dagen terug had hij nog met Paskal Bacardi-cola's naar binnen staan gieten in een discotheek in Middelburg. Ze hadden elkaar een high five gegeven en getoost op hun succes. En er zat nog zoveel in het vat. 'We zijn nog maar net begonnen.'

Gistermiddag had hij de boel op een rijtje gezet met Dione, zijn nieuwe vriendin. Nog geen jaar geleden had hij de presentatrice van *Studio Sport* leren kennen via zijn goede vriend Edwin Evers. In een lunchroom in Amsterdam-Oost, onder het genot van kroketten, appeltaart met slagroom en zoete koffie, hadden ze bijgekletst.

Over van alles. Wanneer ze nou eens mee zou gaan op de motor? Hij zeurde er al maanden over. 'Oké,' had ze gisteren ineens gezegd. 'Ik ga wel een keertje bij je achterop. Op die nieuwe dan.' Net voor hij in Kapelle opstapte, had hij nog een sms'je van haar gekregen. 'Ik neem aan dat je nu

bij je nieuwe liefde bent? Die rooie.' Straks, bij Paskal in de auto, moest-ie niet vergeten haar even iets terug te sturen. Over voetballers, of zo. Want dat was het ruilmiddel geweest, gisteren. Zij een keer mee op de motor, hij een keer mee naar het voetballen. God bewaar hem, als hij ergens niks aan vond. 'Maar dan toch niet naar De Graafschap - Fortuna Sittard, hè?' had hij gezegd.

Ze hadden niet alleen maar zitten dollen. Hij had haar verteld hoe zijn nieuwe huis vorderde en haar gevraagd maandag mee te gaan kijken. Dan zouden ze aan de muren beginnen.

Over hun relatie hadden ze het gehad. Over kinderen. Vorige week waren de gezinnen van zijn zus Corinne en zijn broer Emile bij zijn ouders in Kapelle geweest. Daar had hij voor het eerst Annick de fles gegeven, de baby van Emile en Sione. Wat een schatje. Hij had een fotootje van haar in zijn portemonnee gestopt. Niet dat hij nu ook meteen kinderen wilde, maar het was leuk geweest om er een beetje over te filosoferen. Hij was ook al achtendertig. 'De oudste van ons vieren,' zei hij altijd tegen Paskal, Bas en Peter, 'maar neigend naar infantiel.'

God, want kon-ie met die jongens lachen. En wat waren ze toch een goed bandje.

Bij Nieuw- en Sint Joosland aangekomen, schakelde hij terug, stuurde voorzichtig door het dorp en koerste richting viaduct. Nu kwam zijn favoriete bocht. Een heerlijk plekje om lekker op te trekken. Hij vond het altijd een prachtig gezicht als hij onder het viaduct vandaan kwam. Ineens zag je in de verte Middelburg liggen, met precies aan het einde van de weg de contouren van de Oostkerk.

Nu even opletten. Een paar honderd meter voor zich, aan het einde van de invoegstrook vanaf de snelweg waar hij zojuist onderdoor was gereden, zag hij een zwarte Mercedes staan. Zijn linker richtingaanwijzer knipperde. Ging hij nou invoegen of keren? Zo te zien stond hij bijna stil. De chauffeur zou hem toch wel gezien hebben?

Nee, dat had hij niet. Shit! Wat deed-ie nou? Ging hij nu dwars op de weg staan?

Chris trapte zijn achterrem in en kneep tegelijkertijd in zijn voorrem. Hij ging naar links hangen. Misschien kon hij nog om de auto heen rijden. Op de linker rijstrook naderde een blauwe Volkswagen. Hij was zo dichtbij dat hij de mond van de bestuurder zag openvallen. In een reflex stuurde hij terug. Er achterlangs dan.

Zijn banden piepten. Hij zette zich schrap. Daar was hij al bij de Mercedes. Een klap, metaal op metaal, glasscherven, vuur.

Op 17 maart 2001, de dag dat drummer Chris Götte van Bløf verongelukte, werd de tijd in tweeën gesplitst, zoals zijn vriend Bas Kennis het vijf dagen later tijdens de rouwdienst uitdrukte.

Een tijd vóór en een tijd na Chris.

Bløf bestond op dat moment negen jaar. Het succes hield niet op. De grootste hits moesten nog worden gescoord. De Nederlandstalige popgroep ondernam een wereldreis, zette vlaggen in alle uithoeken van de aarde, wat resulteerde in *Umoja*, een muziekproject dat uniek is in de wereld. Dat gebeurde met drummer Norman Bonink die nooit bij Bløf achter het drumstel had gezeten als Chris niet was omgekomen. Zonder het tragische ongeluk zou ook *Blauwe ruis* nooit zijn verschenen, een indrukwekkend album over verlies en dood zoals in Nederland niet eerder is gemaakt.

Het afscheid van Chris betekende niet het einde van Bløf. Zowel in tijd als in succes gemeten, was de carrière van de groep nog niet halverwege.

'Halverwege', zo heette het liedje waarmee ze twee maanden eerder het concert in Ahoy waren begonnen. De tekst kreeg er op 17 maart 2001 een betekenis bij.

*Als je weggaat
Doe dan net alsof we halverwege zijn
Halverwege
Zo ver nog van het eind*

~~Blijft mijn bestaat en juist mijn~~
~~Alles zit in mij~~

MIJN VERWEGE

Het is goed zolang het leeft
~~En de jaren of de uren of het uur~~
~~En jaan en week, een uur~~
Maan neem een wat van ja is
Neem mijn ziel, als eens, neem
neem mijn

Het is mooi zolang het gaat
Het de wereld, ~~Europa~~ of de straat
Maan neem een wat van ja is
Neem mijn liefde, neem mijn hart

ik wegge
Als je weggaat
Doe dan niet alsof we halverwege zijn
~~Zeg dat niets is~~
Zeg dan niets tegen de pijn
Maan gaf me het gevoel
dat ik nog lang kan
Tengenen het begin

Neem deze ziel
Neem dit wege lijf
Neem wat van ja is

VURIGE NEDERLANDSTALIGE ROCK

HOOFDSTUK 1

Het is stil op de opnameafdeling van het psychiatrisch ziekenhuis Emergis in Goes. Het licht in de verplegerspost is gedempt. JanPiet Hoogerwerf zit voorovergebogen in zijn bureaustoel. Hij is verpleegkundige in opleiding en heeft dienst vannacht. Nu iedereen slaapt, heeft hij tijd om over het net te surfen. Ingespannen staart hij naar zijn computerscherm.

Eerder op de dag is hij in Zierikzee Etienne van Oeveren tegen het lijf gelopen, zijn beste muziekvriend met wie hij in tal van bands heeft gespeeld. Van hem hoort hij dat Chris Götte is verongelukt. Hoogerwerf is zich rot geschrokken. Bijna iedereen die in Zeeland iets in de muziek doet, kent Chris persoonlijk. Al van vóór Bløf, toen hij bij muziekhandel Den Dekker in Kapelle werkte. Geen Zeeuwse muzikant die niet op zijn minst een setje snaren of een paar drumstokken bij Chris heeft gekocht. Of met hem heeft samengespeeld, in een van zijn vele coverbands of tijdens een jamsessie.

Vol verbazing klikt Hoogerwerf door de condoleanceregisters. Overal gaat het over Chris. Honderden reacties telt hij. Was hij dan zo bekend?

Hij weet nog goed hoe Chris hem in de muziekwinkel vertelde dat hij bij Bløf ging drummen. 'Jij?' had hij gevraagd. 'Dat is toch niks voor jou? Je speelt funk, je speelt jazz, jij bent op zo'n hoog niveau bezig.' Bløf was toch meer een band met een amateurstatus. Thuis, op zolder, moet hij nog een cassettebandje hebben liggen met de eerste zes nummers die de groep ooit opnam. *Laatste ronde* heet dat. Het debuutalbum *Naakt onder de hemel* heeft hij ook. Gekregen van Henk Tjoonk, de voorganger van Götte, toen die hem uitnodigde voor de cd-presentatie in Vlissingen. Eigenlijk nooit goed naar geluisterd.

Dat de groep landelijk aan de weg timmert sinds Chris erbij is gekomen, weet hij ook wel. Af en toe hoort hij een liedje voorbijkomen op een Hilversums radiostation. Meestal in de auto. Maar dit? Al die reacties?

Als zoveel mensen die Chris niet persoonlijk kennen hun medeleven tonen, dan moet hij die jongens van Bløf toch ook iets laten weten? Hij begint te typen.

De volgende dagen wordt zijn verbazing alleen maar groter. Lange stukken in de kranten, donderdag 22 maart om kwart voor negen 's ochtends op alle radiostations van Nederland het liedje 'Harder dan ik hebben kan', een door radiomaker Edwin Evers georganiseerd eerbetoon op de dag dat de drummer wordt begraven. Later die dag ziet hij de tv-beelden. Een uitvaartdienst in de Zeelandhallen, goeie god, dat is wat.

Hij heeft zich nooit gerealiseerd dat Bløf zo bekend, zo geliefd, zo groot is geworden. Zijn belangstelling gaat nu eenmaal niet uit naar goed in het gehoor liggende Nederlandstalige popliedjes. Hij heeft het liever wat donkerder en ruiger. Zijn hart gaat sneller kloppen bij progressieve rockmuziek van bands als Rush, Opeth, Porcupine Tree, Oceansize en Tool.

Daarom is hij destijds ook uit de band gestapt die later Bløf zou heten.

Het is Peter Slager die Hoogerwerf in het voorjaar van 1992 vraagt als gitarist voor de Nederlandstalige popgroep die hij wil oprichten. Hoogerwerf repeteert elke week in een boerenschuur in Dreischor, een dorp onder de rook van Zierikzee, waar Slager op 5 mei 1969 is geboren en waar hij is opgegroeid.

Niet Peter, maar zijn jongere broer Ronald is aanvankelijk de muzikant van het gezin. Terwijl Peter zich boven in zijn slaapkamer met een stripboek over Kuifje tegen de verwarming nestelt, kruipt Ronald in de huiskamer van het ouderlijk huis achter het elektronische orgel. Dat is ooit gekocht voor de muzieklessen die moeder Corrie een blauwe maandag heeft gevolgd. Ronald blijkt er meer gevoel voor te hebben dan zijn moeder. Hij neemt orgellessen en wordt lid van de muziekvereniging in Dreischor, waar hij hoorn leert spelen.

Peter luistert in eerste instantie alleen naar muziek. Hij is weg van Herman Broods 'Saturday night', tot afgrijzen van zijn ouders. Als John Lennon op 8 december 1980 in New York wordt vermoord, beseft de elfjarige jongen voor het eerst hoe groot de impact van popmuziek kan zijn. Dagenlang hoort hij de hits van Lennon en The Beatles op de radio, hij spelt de necrologieën in de kranten en op het journaal ziet hij beelden van het beroemde *rooftop concert* dat de Fab Four vier maanden voor zijn geboorte gaven in Londen. De laatste keer dat ze live samenspelen. Hij legt zijn zakgeld opzij om Beatlesplaten te kopen en gaat op ontdekkingstocht in hun oeuvre. Hij valt van de ene muzikale verrassing in de andere: 'Ik dacht: jesus, wat is dit?'

Dikwijls fantaseert hij dat hijzelf een roll-'n-rollheld is. Hij is de zanger-gitarist van een band die Deep Purple en Led Zeppelin naar de kroon steekt. In een schriftje noteert hij welke platen zijn groep uitbrengt en hoe de liedjes daarop heten. Hij schetst zelfs een aantal hoezen.

Boven: Peter Slager, tweede van rechts

Hij is een verlegen, teruggetrokken jongen. Liefst zit hij met een koptelefoon op te lezen. The Beatles in zijn walkman, een boek van Hergé, Jan Terlouw of Thea Beckman in zijn handen. Tijdens kampeervakanties in het Zwitserse Interlaken komt hij soms dagenlang de caravan niet uit. De burens denken dat het gezin Slager maar één zoon heeft. 'O, hebben jullie er nóg een?' klinkt het verwonderd als Peter eindelijk eens zijn gezicht laat zien.

Maar het bloed kruipt waar het niet gaan kan. In een plaatselijke playback-show durft Peter bassist Gene Simmons van Kiss na te doen, in 'I was made for lovin' you'. Je gezicht beschilderen en obsceen likkende gebaren maken naar het publiek, al zijn het maar klasgenootjes, dat is nogal een overwinning voor de in zichzelf gekeerde tiener. Een jaar later doet hij weer mee. Nu waant hij zich Francis Rossi, zanger-gitarist van Status Quo.

Omdat zijn hele leven draait om popmuziek, wil Peter zelf een instrument bespelen. Hij zit af en toe wat te pielen op een akoestische gitaar met drie snaren, ooit gekregen van een neef, maar zijn belangstelling gaat steeds meer uit naar drums. Hij besluit zijn licht op te steken bij de Zierikzeese bassist Ad Braber, die speelt in bandjes voor bruiloften en partijen en die uitbater is van de muziekwinkel Braber & Van Maanen.

'Padde', zoals Braber op Schouwen-Duiveland bekendstaat, haalt Peter over basgitaar te gaan spelen. Bandjes kunnen altijd bassisten gebruiken, is zijn argument. Iedereen wil immers al gitarist of drummer worden. Als Peter gaat bassen, kan Padde hem bovendien lesgeven. Toevallig heeft hij net een

moorie Westone staan. Peter laat zich overtuigen. 'Hij verkocht me meteen die Westone. Mét een Avora bascombo van 30 watt, want wat heb je aan een basgitaar zonder versterker? Slim, natuurlijk.'

Op vrijdagochtend, in een tussenuur, spoedt Slager zich naar het winkeltje van Braber voor zijn wekelijkse muziekles. Thuis gaat hij meespelen met platen. 'Er ging een wereld voor me open. Ik ontdekte mijn muziek opnieuw, toen ik naar de baslijnen ging luisteren. Ik hoorde ineens dat Paul McCartney iets heel anders speelde dan de melodie. Jack Bruce heeft ooit gezegd dat de bas de ritssluiting is tussen melodie en harmonie aan de ene en ritme aan de andere kant. Ik vind dat wel een accurate beschrijving. De bassist moet alles bij elkaar spelen. Bovendien staan bassisten niet te veel in de spotlights. Dat ligt me ook wel.'

Ineens komt ook het elektronische orgel van zijn moeder van pas. De Slagers hebben een winkel aan huis. Ma verkoopt het witgoed, pa installeert de wasmachines bij klanten thuis. Als het druk is, is de woonkamer verlaten. Soms, als ook Ronald weg is, komt Peter de trap af met zijn Westone. Die plukt hij dan in het orgel, zodat hij mee kan spelen met de ingebouwde ritmebox. 'Walsjes, de bossanova, de chachacha. Maar zachtjes, want ik was als de dood dat ik de speaker zou opblazen.'

Met wat vrienden waagt hij zich aan nummers van Genesis, Billy Joel, Joe Jackson, Jethro Tull en Led Zeppelin. 'Dat speelden we dan abominabel.' Het wordt wat serieuzer als hij Erik de Reus leert kennen, een toetsenist uit Nieuwerkerk die later aan het conservatorium gaat studeren. Hij vraagt Slager te bassen bij het coverbandje Different Style, dat zich toelegt op funk- en soulnummers. De Reus introduceert hem ook bij Cor Kok, die op Schouwen lokale bekendheid heeft verworven met zijn punkband The Pleemobielz. Kok, beter bekend onder bijnamen als Theo Tektiel, Gringo, Kokkie of KK, werkt bij drukkerij De Vries in Zierikzee. Daar is ook Henk Tjoonk in dienst, drummer en geluidstechnicus uit Wemeldinge. De Reus, Kok en Tjoonk spelen samen in Gringo's Sweet Revenge. Daar kan Slager ook bassist worden. Speelt-ie ineens in twee popgroepen.

De Schouwse popscene stelt weinig voor. Bands zijn geen lang leven beschoren. Ze worden vaak opgericht met het oog op Anywave, een popfestival dat elk jaar in mei wordt georganiseerd in en rond het kleine Zierikzeese poppodium Brogum. De Schouwse popgroepen lijken nog het meest op gelegenheidsteams bij zaalvoetbaltoernooien: 'Met welke ploeg speel jij dit jaar mee?'

Schitteren op Anywave is een van de doelen van Trouble Every Day, een voortzetting van Gringo's Sweet Revenge, maar zonder Kok. De groepsnaam is ontleend aan een nummer van Frank Zappa. Het repertoire is een mix

➡ **‘Ik was veertien en had nog nooit in een band gespeeld. Toch dacht ik: dit is wat voor mij.’**

van eigen liedjes en covers van Sting, The Frogg, Joan Armatrading, Stevie Ray Vaughan en Little Feat. Een ratjetoe, beseft Peter. ‘We wilden zo goed worden als jazzrockmusici, maar de meesten van ons waren niet geschikt voor het al te virtuoze. Ons fort lag meer bij echte pop.’

Nu Kokkie niet meer van de partij is, moet Trouble Every Day op zoek naar een zanger. Een advertentie in de *Provinciale Zeeuwse Courant* (‘Ervaren zanger gevraagd’) levert eind 1988 een paar reacties op. Onder meer een telefoontje van een jongen uit Vlissingen, Paskal Jakobsen (Vlissingen, 20 januari 1974). ‘Ik was veertien en had nog nooit in een band gespeeld. Toch dacht ik: dit is wat voor mij.’

Zijn oudere broer Walter verdient zijn geld als zanger en toetsenist in een band voor bruiloften en partijen. Van de gitarist, Rinus Smiters, krijgt de jonge Paskal zijn eerste gitaarlessen. De muzikale smaak van zijn broer, zijn grote voorbeeld, wordt ook zijn smaak. Hij probeert de country en *easy listening* van artiesten als John Denver, Jim Groce en Kenny Rogers zo getrouw mogelijk na te spelen. Wat helpt is dat hij een cassettedeck met twee *jack-inputs* heeft, waardoor hij gitaar en zang gescheiden kan opnemen. De stekker van de gitaar gaat in de ene ingang, die van de microfoon in de andere. Zo beschikt hij over een primitieve tweesporenrecorder.

In bed droomt hij van de talentenjachten die hij wil winnen. Dat de eerste prijs een reis is naar de ranch van John Denver in Amerika, waar ze dan samen een liedje opnemen. Of hoe hij het hart van een geliefde veroverd met een liedje. De film *Fame* laat een onuitwisbare indruk bij hem na. ‘Ik beeldde me in dat ik het liedje “Starmaker”, dat de leerlingen zingen voor een leraar, zong voor meester Den Ouden, als hij afscheid zou nemen. En dat de hele klas dan in tranen zat.’

Jaren kijkt Paskal uit naar het moment dat hij kan schitteren in de school-musical. Maar hij zit in de verkeerde combinatieklas, waardoor hij nooit de gelegenheid krijgt. ‘Naar mijn idee had ik daar zes jaar voor op school gezeten. Daarvoor was ik op mijn achtste op gitaarles gegaan. Ik wilde ze godverdomme eens wat laten zien. Dat is traumatisch hoor, als het dan niet doorgaat.’

Hij probeert een paar jaar later zijn gram te halen in een voorronde van de *Soundmixshow* in Burgh-Haamstede. Uiteraard met een liedje van John Denver: ‘Lady’. Hij legt het af tegen een ouder meisje. ‘De jury zei dat ze zo prachtig kon zingen, terwijl ze nog maar zestien was. Ik was verdomme veertien, maar dat wisten ze niet want ik was vergeten mijn leeftijd op te geven.’

Paskal Jakobsen, boven op 14-jarige leeftijd
in Trouble Every Day

Zingen heeft Paskal geleerd in het koor van de Vlissingse Onze Lieve Vrouwekerk. Elke vrijdag na schooltijd repeteren, 's zondags optreden tijdens de mis. Niet dat het gezin Jakobsen zo religieus is. 'Het zingen was bijzaak. Ik ging op het koor omdat er zulke leuke meisjes op zaten.' Toch voelt hij zich als een vis in het water. Hij valt op door zijn mooie ijle stem en zijn vaste toon. Paskal ontdekt dat hij een goed gevoel heeft voor harmonie en melodie. Hij vindt het wat saai dat het koor altijd unisono zingt. 'Ik stak mijn vinger op en vroeg de juffrouw er een tweede stemmetje bij te doen. En een derde. Dat vond ze een goed idee.' Sindsdien zingt het koor meerstemmig.

Thuis hoort Paskal ook liedjes van Wim Sonneveld, Ramses Shaffy en Rob de Nijs. 'De manier van zingen van Rob de Nijs zit verankerd in mijn stem. "Roze hotel" kon ik wel twintig keer achter elkaar opzetten om te horen hoe hij bij de woorden *chambre à deux* in het refrein van falset naar kopstem gaat. Vanuit die diepte komen met lange noten en dan in één beweging naar de luchtigheid van dat hoge. Als jongen van een jaar of elf heb ik dat eindeloos geoefend.'

Later doet hij hetzelfde met de zang van Bram Vermeulen, Maarten van Roozendaal en Huub van der Lubbe van De Dijk. 'Je had destijds vijf elpees en die draaide je altijd. Een ervan was *Vriend en vijand* van Bram Vermeulen. Die plaat heb ik nog steeds. En Huub van der Lubbe van De Dijk kon ik perfect imiteren.'

Jakobsen is linkshandig. Dat betekent dat hij zijn gitaren vaak moet laten ombouwen. Zo komt hij al vroeg in aanraking met Henny van Ochten, dan nog gitaarbouwer, -reparateur en -leraar in Vlissingen. 'Met Paskal was er meteen

een klik. Pas na verloop van een aantal lessen kwam ik erachter dat hij geen noten kon lezen. Hij zei steeds tegen mij: "Speel het nog eens voor. Nog één keer, dan." De volgende les speelde hij het zo na. Hij heeft een geweldig toon-geheugen. Als hij iets twee of drie keer heeft gehoord, kan hij het een week later nog naspelen. Dat is vrij zeldzaam, een talent om jaloers op te zijn.'

De leergierige Jakobsen ziet op een gegeven moment een viersnarige banjo bij Van Ochten staan. 'Wat is dat?' vraagt hij. 'Mag ik die eens proberen?'

'Daar kun jij niet op spelen,' zegt Van Ochten, 'want je bent niet rechtshandig.'

Paskal blijft aandringen, waarop Van Ochten toegeeft. 'Hij speelde er met een riedel op. Een echt liedje. Op een rechtshandig viersnarig instrument waarvan hij niet eens wist dat het een banjo was. Dan heb je toch wel met een echte muzikant te maken.'

Door dergelijke ervaringen krijgt Paskal het vertrouwen om naar de auditie van Trouble Every Day in Wemeldinge te gaan. Sinds jaar en dag beschikt Henk Tjoonk daar over een oefenruimte in de schuur van zijn ouders. Peter weet nog goed hoe Paskal door zijn vader en moeder werd gebracht: 'Hoe cool is dat?'

Paskal ziet Henk nog achter zijn oren krabben en denken: wat moet ik met zo'n menneke? Maar de aspirant-zanger heeft zich goed voorbereid met een oud cassettebandje van Gringo's Sweet Revenge, waarvan Trouble Every Day nog steeds enkele nummers op het repertoire heeft staan. De scepsis van de

➤ Trouble Every Day, (1989), vlnr Henk Tjoonk, Erik de Reus, Paskal Jakobsen, Mart Padmos, Peter Slager

oudere muzikanten slaat om in enthousiasme als de jongen begint te zingen. Dit is beter dan Kokkie ooit heeft geklonken. Dat Paskal nog gitaar speelt ook, is helemaal een meevaller. Dat geeft leadgitarist Mart Padmos meer gelegenheid om te soleren. Paskal wordt aangenomen.

Trouble Every Day beleeft zijn *finest hour* tijdens Anywave in 1991. De band krijgt complimenten voor het frisse geluid en die jongen die best wel kan zingen. Toch is na een tiental optredens de rek eruit. In hetzelfde jaar doet de groep nog mee aan de voorronde van het popconcours De Zeeuwse Belofte. Zonder succes. Jakobsen is dan al in contact gekomen met de Vlissingse rockgroep Wolfclan Sister. Peter begrijpt wel waarom Paskal zich daar beter thuisvoelt. 'Dat was meer zijn ding. Met houthakkershemden aan bier drinken en achter de wijven aan. Niet van dat moeilijke gedoe.'

Zijn vertrek bezegelt meteen het lot van Trouble Every Day.

Slager pendelt in die tijd heen en weer tussen Goes, waar zijn vriendin woont, en Utrecht, waar hij Nederlands studeert. Hij gaat vaak op bezoek bij Arthur Frieswijk, die in een studentenflat aan de Ina Boudier Bakkerlaan woont. In het voorjaar van 1992 zitten de vrienden te ouwehoeren in de studentenkamer waar de doordringende geur hangt van de zware shag die Frieswijk rookt. De radio staat aan. Een paar droge tikken gevolgd door een fel intro op gitaar doen Peter opveren. Lekker nummer. 'Komt de tijd dat je de warmte vindt', zingt een zanger met een ietwat geknepen stem.

'Wat is dit, joh?' vraagt Peter.

'Volgens mij is het de nieuwe van The Scene,' antwoordt Arthur.

The Scene? Die heeft Peter een keer zien spelen op een festival in Sommelsdijk, toen Gringo's Sweet Revenge daar ook mocht optreden. Het album *Rij, rij, rij* van The Scene is dan net uit. Als hij het zich goed herinnert, had Gringo's Sweet Revenge tien man publiek en The Scene vijf. Veel indruk heeft de band van Thé Lau destijds niet gemaakt, maar hij beseft dat hij zijn mening nu moet bijstellen.

Aandachtig luisteren Frieswijk en Slager naar de resterende drieënhalve minuut, lichtjes knikkend met hun hoofden op het ritmisch gezongen 'Je ziet hoe het gloeit / Je ziet ook bij wie / Je ziet wat het doet / Maar je wilt het nog niet'. Al bij de tweede keer prevelen ze het refrein mee: 'Zuster, zuster...' Daar, op dat moment, raakt Peter ervan overtuigd dat het kán: zingen in het Nederlands en toch rock-'n-roll maken. Hij besluit een band te beginnen die zich, anders dan zijn andere bandjes, nu eens niet zal bedienen van slecht Engels, maar van Nederlands. Zingen in je moerstaal, op een manier die toch cool is.